

Diskriminazioaren ahotsak

Bizkaiko lurraldeko arrazakeriari buruzko txostena
Bizkaiko SOS Arrazakeriak 2020an bildutako datuekin

Las voces de la discriminación

Informe sobre racismo en el territorio de Bizkaia

Con los datos recogidos por SOS Racismo Bizkaia durante el año 2020

"Diskriminazioaren ahotsak-Las voces de la discriminación" txostena Eusko Jaurlaritzako Biktimen eta Giza Eskubideen Zuzendaritzaren dirulaguntza baten bidez egin da.

Argitalpen-data: 2021, Ekaina

Tokia: Bilbo, Bizkaia

Egilea: Asamblea de SOS Racismo - Bizkaiko SOS Arrazakeria

Edizioa: SOS Racismo - Bizkaiko SOS Arrazakeria

Arreta eta salaketa bulegoa (OID): Alba García Martín y Karen Brunel

Maketazioa eta diseinua: Christina Schwertschlag

Itzulpena: iBerba

SOS Racismo - Bizkaiko SOS Arrazakeria

 Avda. Lapurdi 7
48012, Bilbao

 +34 944 790 310

 bizkaia@sosracismo.eu

 sosracismobizkaia.org

Jarraitu gaitzazue!

 [@sosarrazakeriabiz](https://www.facebook.com/sosarrazakeriabiz)

 [@sosracismobiz](https://twitter.com/sosracismobiz)

 [@sosracismobizkaia](https://www.instagram.com/sosracismobizkaia)

- Hitzaurrea eta sarrera ————— 4
- Arrazakeria eta Xenofobia Bizkaian ————— 7
 - Polizia-jardun arrazistak (Gure gorputzak ez dira delitu!) 10
 - Arrazakeria instituzionala 15
 - Auzoen militarizazioa 16
 - Etxebizitza eskuratzea 18
- Narratibak: Zergatik niri? ————— 20
- Kopuruak (Arrazakeriaren aurkako alerta) ————— 22
- Pandemia baten egunerokoa ————— 26
- Esku-hartzeak eta estrategiak ————— 27
- Ondorioak eta etorkizunerako erronkak ————— 28

Hitzaurrea

Diskriminazioaren Ahotsak-Las voces de la discriminación txostenak Bizkaiko SOS Arrazakeria elkartearen arreta eta salaketarako bulegoan 2020an jasotako datuak azaltzen ditu.

Txosten honek profesionalak egindako dokumentu zientifiko edo teorikoa osatzen ez duela azpimarratzea garrantzitsua da SOS Arrazakeriaren Bizkaiko Batzarraren iritziz. Dokumentu bizi eta zintzoa da, buelta asko eman barik egindakoa eta arrazakeriari buruz iaz jasotako salaketa lazgarri guztien beste bozgorailu bat osatzen du, hain zuzen ere, pandemia nagusitu zen urte batean. Aurreko urtean agerikoa izan zen etorkin ugarirentzat eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituzten askorentzat prekaritatea, sufrimendua eta erakundeen abandonua.

SOS Arrazakeriaren Bizkaiko Batzarrean, txosten honen bidez, haien samina eta sufrimendua adierazi dizkiguten afrikarren ondorengoan, afrikarren, magrebtarren, ijitoen (romani deiturikoen) eta Abya Yalan jaiotakoen ahots guztiak islatu nahi izan ditugu. Hala, goraipatu nahi ditugu SOS Arrazakeriara salatzeri hurbilduta erakutsi duten ausardia eta gizartea zuzenagoa izateko azaldutako gogoa.

Herritar horien kontakizunak datu bihurtu ditugu eta, horien bidez, gure kaleetan, gure auzoetan eta Bizkaia osoan, 2020an izandako arrazakeriaren argazki bat erakusteko asmoa izan dugu. Argazki bat da, baina ez bakarra, izan ere, badakigu datu horiek arrazakeriak osatzen duen iceberg-aren tontorra baino ez direla.

Txosten hau salaketa jarri zuten herritar guztiei zuzenduta dago, baita ondorioen beldurrarengatik horrela jokatzetik izan ez dutenei, dokumentaziorik ez daukatelako edo ezinduta daudelako.

Erakusketa hau, zuei dagokizue, irakurriko dituenarentzat pedagogikoak izan nahi duten datu eta azalpen batzuk baino ez daude.

Borrokari eutsi nahi diogu,
bat eginez,
guztiok elkarrekin.

**Gora arrazakeriaren
aurkako borroka!**

→ Bizkaiko SOS Arrazakeriaren Batzarra

Sarrera

Diskriminazioaren ahotsak-Las voces de la discriminación, Bizkaiko SOS Arrazakeria elkartearen asanbladak egindako dokumentua da, bere kideen ekimenaz eta borondatezko lanaren bitartez.

Bizkaiko SOS Arrazakeriaren batzarrean arrazakeria eta bidegabekeriak salatzen modurik onenetako bat horiei buruz hitz egitea delako uste osoa dugu, hain zuzen, ikastetxean inoiz galdetu ez diren edo inoiz hitz egin ez diren gaiei buruz pedagogia eginda. "Berba egiten ez dena ez da ezaguna" eta halaxe gertatzen da arrazakeriarekin eta xenofobiarekin.

Askotan entzun diegu hainbat herritarri gure gizartea arrazista ez dela esatea. Eta, neurri batean, horietako askorentzat hala dirudi, murgilduta dauden giroagatik, baina pixka bat hazka egiten badugu... arrazakeria hori azaleratu egiten da.

"NI EZ NAIZ ARRAZISTA, BAINA..."

jakin badakigu esaldi horrek nola jarraitzen duen.

Jarraian azaldutako informazioak erakusten digunez, arrazakeria arazo soziala da Bizkaian eta ez dago eta haren berri izateko ez dugu zertan Estatu Batuetara joan. Arrazakeria etorkinen eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenen bizitzako esparru guztietan dagoela aitortzeko.

Datu horiek argitaratu ditugu, alde batera utzi nahi den errealitate bat ikusarazteko. Onartzen dugu deserosotasunean sentibilizazio-aukera bat dagoela, eta aldaketa bideratzeko hura beharrezkoa dela. Beraz, testu hau gaiaz galdetuak izateko gogoia duten herritar guztiei zuzenduta dago, ez dakigu hobeak izango ote diren, baina bai ez hain arrazistak. Baita manifestazioetan zer salatzen dugun eta Bizkaiko SOS Arrazakerian, zalantza barik, gizarte oso arrazista batean bizi garela zergatik baieztatzen dugun jakin nahi duten guztiei ere.

Iritzi-artikuluen babesa duten datu kuantitatiboak emango dizkiegu, gure asanbladako ekintzaileek eta militanteek egindakoak, 2020an gure bulegoan salaketa gehien izan dituzten arrazakeria-moduak azaltzeko, dibulgaziozko hizkera batean landuta.

Nortzuk gara?

Bizkaiko SOS Arrazakeria irabazi asmorik gabeko elkarte da. Bere xedea Bizkaian arrazakeriaren eta xenofobiaren aurka borrokatzea da eta hala egin du 1992tik. Espainiako SOS Arrazakeria Elkartearen Federazioa osatzen duten 8 erakundeetako bat gara.

Bizkaiko SOS Arrazakeriak gizarte-mugimendu bat osatzen du eta bere jardura guztia ekintzaileengan oinarritzen du; hala, haien lanaren, konpromisoaren eta inplikazioaren ondorioz, ideia berriak sortzen dira, ekimen guztiak gauzatzeko moduan dira. Era berean, boluntarioen eta aliatuen sarea dugu, unean-unean laguntzen dutenak eta leku zein eremu gehiagotara heltzeko aukera ematen diguten zeregin zehatzetan parte hartzen dutenak.

Bizkaiko SOS Arrazakeriak erabakiak hartzeko batzar-egitura dauka, independentea eta etnia askotarikoa, hainbat jatorritako kideek osatuta. Beraz, talde mistoa da. Arrazakeriaren aurkako borroka herritar guztiok norabide berean aurrera egin behar dugun mugimendu kolektibo gisa ulertzen dugu: askotarikotasuna, antikolonialismoa eta berdintasuna.

GURE HELBURUAK

AURKA BORROKATZEA

XENOFOBIA

KOLONIALISMOA

ARRAZAKERIA

DEFENDATZEA

BERDINTASUNA

AUKERAK

HAUSTEA...

PRIBILEGIO ZURIA

ESTEREOTIPOAK

AURRERITZIAK

ESTIGMAK

ZER EGINGO DUGU HORRETARAKO?

Sentsibilizazioa

Kaleko ekitaldiak, jardunaldiak, hitzaldiak, tailerrak eta komunikabideetan parte-hartzea.

Salaketa eta eragin politikoa

Gure Informazio eta Salaketa Bulegoan doako informazioa eta aholkuak ematen dizkiegu ekintza xenofobo edo arrazisten biktima edo lekuko izan direnei.

*Elkarteak aktibistetan oinarritzen du bere jardura guztia. Era berean, boluntarioen eta aliatuen sare bat dugu, unean-unean laguntzen dutenak, zeregin zehatzetan parte hartzen dutenak, leku eta espazio gehiagotara iristea ahalbidetzen digutenak.

Arrazakeria eta Xenofobia Bizkaian

(GURE GORPUTZAK EZ DIRA DELITU!)

- Polizia-jardun arrazistak
- Arrazakeria instituzionala
- Auzoen militarizazioa
- Etxebizitza eskuratzea

Arrazakeria eta Xenofobia Bizkaian

Arrazakeria aurreiritzietan eta estereotipoetan oinarritutako eta talde sozialak eta herri osoak gutxiagotzen dituen eraikuntza **sozial** eta **politikoa** da. Aurreiritzi horiek erabat errotuta daude Europaren eta Mendebaldearen kolonizazioan. Hala, mendekotasuna sorrarazteko asmoz ezarritako interes batzuei erantzuten die eta horretarako historian zehar hainbat kontakizun eta diskurtso baliatu dituzte.

Arrazakeria, gaur egun ere, mundu osoan **kolonialismo berria** **sostengatzen duten** sistema ekonomikoen tresna bat da.

Munduaren **egitura hierarkiko horrek** gutxietsi egiten du biztanleriaren zati bat, eta agerian geratu denez, norbaitek arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak badauzka edo bera etorkina izanez gero, Europan eta mendebaldean **tratu desberdina** jasoko du; izan ere, herritar horiek kriminalizatuta daude jatorriagatik, larruazalaren koloreagatik, erlijioagatik edo talde etniko bateko kidea izateagatik.

Euskal Autonomia Erkidegoa ez da salbuespena. Pandemiaren testuingurua gorabehera, 2020an jaso diren datuek erakusten dutenez, euskal gizarteak oraindik ere jokabide arrazistak izateko joera dauka, baina, horrez gain, lehenengo eragile baztertzailea bere herri-erakundeak direla, batez ere segurtasunaz eta ordena publikoaz arduratzen direnak.

IRUDIA: Erregularizazioa Orain taldearen pankarta, Martxoaren 21eko Arrazakeria eta Xenofobiaren aurkako Manifestazioan

Arrazakeria eta Xenofobia Bizkaian

Xenofobia grezierazko *xénos* (atzerria) eta *phóbos* (beldurra) kontzeptuetatik dator. Esanahi literalaren arabera, **beste herrialde bateko gizakien beldurra** da, eta horrek atzerritarren ganako gorrotoa, etsaitasuna eta arbuioa ere eragiten ditu. Beldur horrek, arrazakeriarekin nahastuta, diskriminatutako gizaki gehienak munduko hegoaldeko herrialdeetakoak izatea eragiten du. Argudio indartsuenen artean gorputzari lotutako kriminalitatea dago. Buloek, inolako ebidentzia barik, argudio arrazistak errepikatzen dituzte, hala nola:

KRIMINALAK DIRA

ETORKINAK LANA KENTZERA DATOZ

Ez ditugu alde batera utzi nahi **andre migratuei** eragiten dieten **discriminazio intersektionala** eta sektore arteko ikuspegia; izan ere, kasu askotan, deserrotzeaz eta diskriminazioez gain (administrazio-egoera irregularra, ezkutuko ekonomiaren biziraupena, hipersexualizazioa edo etxebizitza eskuratzeko aukera urriak), aurrez ezarritako lan-sektoreetara jo behar izaten dute, hala nola, etxeko zerbitzuetara, zaintza-zerbitzuetara edo ostalaritzara.

Biztanleria Aktiboaren Inkesta berrienaren arabera (Biztanleria Aktiboaren Inkesta, 2020), **Espainiako biztanleriaren langabezia-tasa %14,46koa** da; aldiz, **atzerritarren langabezia-tasa %26,58koa** da. Hala, agerian geratu da langabezia-tasa ia bikoitza dela azken taldean. Bestalde, Estatistiken Institutu Nazionalak (INEk) 2019rako emandako datuen arabera, Espainian gutxienez delitu batengatik kondenatuta dauden %89a Espainiako edo Europar Batasuneko herritarrak dira.

IRUDIA: Eraso arrazista baten biktimari elkartasuna adierazteko elkarretaratzea, Errekalde-berri auzoan, Bilbon.

Polizia-jardun arrazistak

**GURE GORPUTZAK EZ
DIRA DELITU!**

Polizia gehiegikeriaz ari gara

Poliziaren bortizkeriari edo indarkeriari haien indarra neurritz kanpo eta arrazoi barik gehiegi erabiltzeari deritzogu. Hala ere, indarkeria horrek pertsona-talde ahulenei sistematikoki eragiten dienean –hala nola gutxiengo etnikoei, migratutakoei eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenei–, osagai gehigarri bat dago: arrazakeria.

Poliziaren tratu desberdina agerian geratu da biktimek Bizkaiko SOS Arrazakeriaren salaketa-bulegoan aipatutako erasoekin batera egiten diren irain arrazisten bitartez.

IRUDIA: Polizia talde batek San Frantzisko auzoko pertsona bati eraso basatia egiten

Polizia-jarduera arrazistak larritzen dituzten arazoetako bat izaten da jendea **etnia-profilaren** arabera geldiaraztea.

Etniari eta arrazari lotutako profilen arabera identifikazioak ohikoak eta normalizatuta daude gure herrian eta, beraz, ezin dira "ekintza isolatu" gisa katalogatu.

Pertsonak beren ezaugarri fisikoen arabera identifikatzean datza praktika hori, eta ez beren ekintzen arabera. Illo horretan, Poliziak delitu-susmoarekin lotzen ditu fenotipo batzuk. Profil etnikoa aplikatzeak indartu egiten du talde etniko batzuetako kideek, etorkinek eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenek delituak egiteko joera handiagoa izatearen estereotipoa.

Euskadin, praktika hori etengabea izateaz gain, arrazista, diskriminatzailea, klasista eta giza-eskubideen aurkakoa da. Hala, oinarrizko askatasunetatik eta arrazakeriatik harago doa. Gainera, Euskal Herriko Poliziaren Legea bera urratzen du, honetan dioenez: "ezin da burutu norbait baztertzeko duen edozein ekintzarik edo abusurik".

LEGE ORGANIKOAK

Bestalde, Herritarren Segurtasuna Babesteari buruzko **martxoaren 30eko 4/2015 Lege Organikoak** honako hau dio pertsonen identifikazioari buruzko 16. artikuluan:

1. Delituak ikertzeko eta prebenitzeko eginkizunak betetzean, bai eta arau-hauste penal eta administratiboak zehatzeko orduan ere, Segurtasun Indar eta Kidegoetako agenteek pertsonak identifikatzeko eskatu ahal izango dute honako kasu hauetan:

A) Arau-hauste batean parte hartu izanaren zantzuak daudenean.

B) Baldin eta, inguruabarrak kontuan hartuta, delitu bat ez egiteko, beren nortasuna egiaztatzea arrazoiz beharrezkotzat jotzen bada.

Kasu horietan, agenteek beharrezko egiaztapenak egin ahal izango dituzte bide publikoan edo errekerimendua egin den tokian, baita aurpegia osorik edo zati batean ikusten ez duten pertsonen identifikazioa ere, estaltzen duen edozein jantzi edo objektu erabiltzeagatik, identifikazioa eragotziz edo zailduz, adierazitako ondorioetarako beharrezkoa denean.

Identifikazioa egitean, zorrozki errespetatuko dira proportzionaltasunaren, tratu-berdintasunaren eta bereizkeriarik ezaren printzipioak, honako arrazoi hauengatik: jaiotza, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, erlijioa edo sinesmenak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo sexu-identitatea, iritzia edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal edo sozial.

ZER DIOTE ADITUEK?

Hona hemen, hainbat organismo eta erakunde independentek **profilazio etnikoaren** erabilerari buruz jasotako datu eta iruzkinak:

“Arazo endemikoa da,” hala baloratu zuen Afrikarren Ondorengoei buruzko Adituen Lantaldeak, 2018an Espainiara egindako bisita baten ostean.

Arrazismoaren eta Intolerantziaren aurkako Europako Batzordeak (ECRI) 2018an adierazi zuenez, **“Ordena-indarren arraza-bereizkeria etenbako arazoa da.”**

2020an, Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarreko Berdintasun Batzordeak txosten bat aurkeztu zuen. Horretan zehazten zenez: **profil etnikoak egiteko praktika diskriminatzailea Europa osoan "orokortuta" dago.**

Nazio Batuen Giza Eskubideen Batzordeak, Arrazakeriaren eta Intolerantziaren aurkako Europako Batzordeak (ECRI), Nazio Batuen Erakundeko Arraza-bereizkeria Desagerrarazteko Batzordeak (CERD) eta Nazio Batuen Erakundeko Afrikarren Ondorengoentzako Lantaldeak, besteak beste, egiaztatu dute **Espainiako Estatuan profil etnikoaren praktika sistematikoa eta pertsonen oinarritzko eskubideen aurkakoa dela.** Gainera, jokabide hori ezabatzea eskatzen dute.

Askotan, **profil etnikoaren arabera**ko identifikazioek **esku-bide-urraketa handiagoak eragiten dituzte** eta, azken aldian, gainera, gehiegizko **isunak** izaten dituzte.

Kezka berezia dago poliziaren esku-hartze horiek bakarrik dauden **adingabe atzerritarrek**in gertatzen direnean. Adingabe horiek egoera bereziki ahulean daude eta beren eskubideak zaindu behar dituzten herri-erakundeekin tutoretzapean.

Horregatik eta beste arrazoi batzuegatik, **profil etnikoaren arabera**ko identifikazioak arrazismo instituzionalaren adierazpen bat dira, eta horrek ahalbidetzen du **estatu-arrazakeria eskala handian gauzatzea**, gizartea askatasunez zirkulatzeko baimena dutenen eta ez dutenen artean banatuta.

LOTUTAKO ARTIKULUAK

“Jokabide bakana al da Poliziak arrazagatik jendea geldiaraztea?”

“Maiatzaren 25ean, ertzain batzuek Bilbon emakume magrebtar bati eta haren semeari bortizki eraso egin eta bi hilabete eskasera, Minneapolisko polizia batek George Floyd afro-amerikarra hil zuen. Bi kasuetan, pertsona anonimo batek grabatutako bideo biral baten ondorioz piztu zen gizartearen haserrea. Geroztik, hango eta hemengo gobernuak ikusi ditugu beren polizien zigorgabetasuna babesten. Kaleko ezin konta ahala protesta duinen bidez baino ez da lortu krimen arrazista hori egin dutenak atxilotuak izatea.”

EGILEA: ELENA BEZANILLA
KOMUNIKABIDEA: BERRIA

Ver más

Horren guztiaren aurrean, **etnia-profilaren** arabera herritarrak **geldiarazteak**, legez kanpoko eta bidegabea izateaz gain, kalte larria egiten die jokabide hori sufritzen dutenei.

Norberaren itxura fisikoa delituari lotzeak **komunitate osoak kriminalizatzea indartzen du** eta administrazio-egoera irregularrean dauden etorkinen kasuan, kanporatze-aginduak lortzeko ate bat dira.

Ez da ahaztu behar **praktika horiek pertsonen osasun emozionalean eragina dutela**, banakakoengan eta kolektibo osoan, eta **beldurra, segurtasunik eza** eta **ezegonkortasuna** sorrarazten dituztela.

IRUDIAK: George Floyd-en omenezko kontzentrazioa Bilboko Justizia Jauregiaren aurrean, Euskadiko beltz, Afrikan eta Afrikan-ondorengoen komunitateak (CNAE) antolatuta.

Horren adibide dira George Floyd-en heriotzagatik Ameriketako Estatu Batuetan egin ziren protestetako ordezkarietako bat den **Tamika Mallory** afroamerikarraren adierazpenak. Horietan, **afroamerikarrei eragindako min emozionala** salatzen zuen.

LOTUTAKO ARTIKULUAK

“Kontatu dizkiguten koplak”

“Kontatu dizkiguten koplak paradoxaz beteak daude: batetik, haur pobreez mintzatu zaizkigu, pertsona ahulez, biktima babesgabeez; bestetik, pertsona horien inbasio etengabeaz ari zaizkigu, baina orain, ordea, arriskutsua da jende hori. Dirudienez, pobre koitadu batzuk dira han daudenean, eta etsaiak, berriz, hemen daudenean.”

EGILEA: ALBA GARCÍA MARTÍN
KOMUNIKABIDEA: BERRIA

[Ver más](#)

Abuso del poder **policial**

Bestalde, polizia-agenteeek etorkinen eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenen aurka egiten duten **botere-abusua** ere aitortu nahi dugu: jazarpen eta eraso fisiko eta psikologikoak modu arrazistan eraginez. Salatu nahi dugu, kasu askotan, agenteek uko egiten diotela eraso jasan duenari haien identifikazioa emateari, nahiz eta legez hala egin behar duten eskatzen zaien guztietan. Zuzena izan behar lukeenaren aurka, polizia-agente batzuek edozein hitz edo galdera hartzen dute agintariei ezarritako eragozpen edo huts egite gisa, eta neurriz kanpoko isun bidebakoak ezartzen dizkiete.

Ostera ere **ikusi ahal izan dugu** praktika horiek justiziaren aurrean zigor barik geratu direla, eta **herri-erakundeek babestu egiten dituztela** -Isilbidez edo parte-hartzerik ezaren bidez-.

Horrela, arrazismo instituzionalak bigarren mailako herritar bihurtzen ditu arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenak, **poliziako agenteen tratu-desberdintasuna** normalizatuz eta larruazal zuria ez dituztenak benetako susmo barik identifikatzera behartuz.

IRUDIA: Poliziak pandemian aterpe gisa egokitutako kiroldegì batean.

Arrazakeria instituzionala

IRUDIA: Martxoak 21, Arrazakeria eta Xenofobiaren aurkako Nazioarteko Eguneko manifestazioa.

Arrazismo instituzionala egitura sistemikoak eta, beraz, politikoak izatean datza. Haren ondorioz, **arraza** eta **etnia** jakinei lotutako taldeak, zuritzat jotzen ez direnak, **baztertzen** dituzte herritar zurien aldean.

Arrazakeriaren dimentsio instituzional horrek, besteak beste, hainbat adierazpide ditu: legeak, politika publikoak, baliabideak eskuratzeko mugak, langile publikoen praktika baztertzailerak eta gizarteratze-programa paternalistak. Alde hori errealitatea interpretatzeko eta erreproduzitzeko mekanismo guztietan ematen da, esate baterako, hezkuntzan, prentsa nagusian eta telebistan; horiek talde pribilegiatuen alde egiten dute beti.

Arrazismo instituzionala legeek atzerritarrekin eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenekin bestelako jokaera dutenean gertatzen da. Euskadin, herri-erakundeen aurkako salaketak honako hauen aurkakoak izan dira: Lanbide, Eusko Jaurlaritza, Bizkaiko Foru Aldundia eta polizia-kidegoak, Udaltzaingoak eta Ertzaintza. Azken puntu hori profil etnikoaren araberrako polizia-identifikazioei lotuta dago, herri-erakundeen eta poliziaren arrazakeria agerian utzita.

LOTUTAKO
ARTIKULUAK

“Utilitarismoa arrazakeria da”

“Premiazkoa da etorkin guztien erregulazioa eta, batez ere, Atzerritarren Legeari amaiera ematea, lege arrazista eta diskriminatzailea, argi eta garbi. Administrazio publikoak gizarte-babeserako mekanismoak ezarri behar ditu une honetan gehien sufritzen dutenentzat, egoera prekarioagoetan daudelako eta bizirik irauteko beldurra beti presente dutelako.”

EGILEA: KAREN BRUNEL

KOMUNIKABIDEA: EL DIARIO

[Ver más](#)

Auzoen militarizazioa

Auzoen militarizazioa 'segurutzat' jotzen ez diren auzoetan **segurtasun indarretako kideen neurriz kanpoko agerraldia** da (bai polizia-agenteak bai agente pribatuak).

Auzoen militarizazioaz hitz egitean, ezinbestekoa da kontzeptu horrekin batera doazen balio bi aipatzea: **segurtasuna** eta **herritartasuna**. Biek lotura estua dute **ongizatearen gizarte-ikusmoldeekin eta, beraz, "herritarra nor den" (segurtasuna norentzat den) eta "herritarraren aburuz arriskutsua zer den (segurtasuna zertarako dagoen) bezalako galderak** berriro landu nahi dituzten diskurtso politikoetan eman daitezke. Horrela, 'herritarrentzat segurutzat' hartzen ez diren herriguneetan zaintza areagotu egin daiteke, dela **erasorako** (sarekadak, profil etnikoaren araberako kontrolak edo polizia-jardunbideen militarizazioa), dela **defentsarako** (zaintza-kamerak edo poliziaren agerraldiak areagotzea).

Militarizazioaren helburua jazarpenari lotutako modu fisikoen bidez herritarrak **'borondatez' obeditzea** da. Hala, herritarren desadostasunaren sintoma argia izan ohi da. Azken urteetako gorroto-diskurtsoen normalizazioak eta turismo-sektoreko enpresen interesek atzerritar gehien eta diru-sarrera gutxien dituzten herritarrak biltzen dituzten **auzo baztertuak militarizatzea** sustatu dute, batez ere **Bilbo Zaharrari** (San Frantzisko, Zabala eta Bilbo Zaharra) dagokionez.

Ikuspegi hori aurrerakuntzari lotutako ideien bitartez justifikatu ohi da, horietako gehienak atzerritik heldutako inbertsioek eta aurrerakuntzaren joera ekonomiko berriak aplikatzen dituzten politika publikoek bultzatuta, auzo horietan bizi diren herritarrek kontuan hartu barik.

Are gehiago, **egoera prekarioak** arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenek eta etorkinek herritar gisa dauzkaten eskubideak mugatzen ditu eta beren gorputzen gaineko esku-hartze militarizatua indartu, maila guztietan: **juridikoan, sozialean, emozionalean... Arraza-hierarkiaren** bidezko diskurtsoa errepikatzen da, honako hauen artean bereiztuta: **herritar seguruak** (mendebaldeko masa-kontsumoko gizartean parte hartzen dutenak eta estatus soziala babesten dutenak) eta **mendekoak** (beren ekintzak behin eta berriz justifikatu behar dituzten eta behartutako lekualdatzearen mende dauden gorputzak).

LOTUTAKO
ARTIKULUAK

**“Mundu desberdin, injustu eta arrazista baten
erlaidaketa probokatuz”**

“Aipa dezagun, lehenik, erreakzioa: mundu globalizatu honek mugak ezabatzen gonbidatzen baititu batzuk, eta mugak militarizatzen beste batzuk; herritar globalaren estatusa edukitzera gonbidatzen baititu batzuk, baina zibilizatu gabeko nomada izatera beste batzuk.”

EGILEA: AURA CRISTINA GUERRERO OLAYA
KOMUNIKABIDEA: BERRIA

Ver más

Besteak beste, honako ondorio eta arazoak dauzka:

- Auzoetan indarreko gizarte-ereduak etetea gentrification delako fenomenoari sarrera emateko.
- Herria osatzen duten kultura-komunitateek erroak eta berarekiko lotura galtzea.
- Hirugarren interesari (kapital pribatuaren edo diskurtso diskriminatzaile sendoa duten erakundearen interesari) erantzuten dien segurtasun arloko azterketa egitea. Haren bidez, mendeko herritarra isilarazten eta militarizatzen dute, bere identitatea berrasmatuta.
- Arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenen kriminalizazioa eta San Frantzisko bezalako auzoak osatzen dituzten biztanleen %35 inguru isilaraztea.

Bestela esanda, politika publikoak diseinatzen direnean, ez dituzte kontuan hartzen herritar-mota guztien gaineko ondorioak. Hori argi eta garbi ikusi daiteke San Frantzisko bezalako auzoetan, izan ere, bertan polizia eta zaintza-kamerak nonahi daude. Auzoa osatzen duten komunitateekin komunikaziorik ez dagoenez, profil etnikoaren arabera kontrolak ugariak eta errepikakorak dira; izan ere, leku horretan egun berean behin baino gehiagotan kontrolatu edo geldiarazten dituzte arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituzten auzokoak.

Askatasunak ez du eskubide hutsa izan behar, praktika baizik. Eta horretan herritar guztiak kontuan hartzen direnean, hau da, inor baztertu barik, eta bestea ulertzen eta harekin eztabaidatzen denean, ez da beharrezkoa gorputzak eta eremuak segurtasunari lotutako elementuen arabera antolatzea.

Etxebizitza eskuratzea

Jatorri, identitate etniko eta arrazagatiko diskriminazioaren ondorioek pertsona horien ekonomiari eta etxebizitza duina eskuratzeari eragiten dieten dimentsio esanguratsuak dituzte. **Etxebizitza eskuratzea oinarritzko eskubide gisa babesteak giza-duintasuna sustatzen du.** Aitortu nahi dugu parte hartzeko eta gizarteratzeko prozesuetan garrantzitsua dela, familian eta komunitatean, bai eta bizitzaren zaintzan ere.

Aitortu nahi dugu, halaber, arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituzten andreek eta etorkin andreek jasaten duten zapalkuntza, izan ere, arrazakeriaren eta patriarkatuaren pisuaren ondorioz, horiek ikusezin bihurtzeko joera bikoizten da.

Iaz, Ongi Etorri Errefuxiatuak (OEE) erakundearekin eta etxebizitza-sindikatuarekin egindako lankidetzak ekintzen bidez, udalek erroldarako eskubidea sarritan bete ez zutela salatu genuen eta, horren ondorioz herritar askok horregatik ordaintzera behartuta egon ziren edo oinarritzko eskubide barik bizirautera, horiek eskuratze aurretik errolda lortzea eskatzen dutelako:

OSASUN PUBLIKORAKO SARBIDEA

HEZKUNTZA PUBLIKORAKO SARBIDEA

GIZARTE-BABESERAKO SARBIDEA

IRUDIA: Bilboko Errolda Sareak antolatutako kontzentrazioa

LOTUTAKO
ARTIKULUAK

“Abizena zigorbide”

“Abizen arabiarrek dituen edonorentzat, berriz, lan hori amesgaizto bihurtzen da: etengabeko borroka bat aurreiritzien aurka, frogatzeko abizen arabiarra izan arren garaiz egingo dituzula ordainketak, abizen arabiarra izan arren ez duzula inoiz liskarrik izan bizilagunekin, abizen arabiarra izan arren ez duzula etxea hondatuko, abizen arabiarra duzula eta, azken batean, pertsona bat zarela.”

EGILEA: TALEB ALI SALEM EL KORI
KOMUNIKABIDEA: BERRIA

Ver más

IRUDIA: "EtxeBIZITZA denontzat, el racismo me deja sin techo" M-21eko manifestazioko pankartan.

Batzuetan agerian geratu zen etorkinek jasaten duten diskriminazioa, atzerriko azentu batekin edo hizkuntzaren erabilera mugatuarekin telefonoz deitzeagatik etxebizitza alokatzeko aukera murriztu dutelako.

Beste batzuetan, "aldea" telefono bidezko trukean hauteman ez bada, arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenekiko edo gutxiengo etniko bateko kideekiko tratu bereizgarria eta diskriminatzaileria hasten den etxebizitzara egindako bisitan behatzeko aukera dago. Batzuetan, etxebizitza ukatu egiten diete, beste inork okupatu egin duelakoan, edo hasierako kontratua baino laburragoa egiten diete.

Higiezin agentziek eta etxebizitzaren jabeek tratu desberdina ematen dutela salatu nahi dugu, etorkinei edo arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituenari herritar edo "larrazal zuriko" lagun bati baino askoz dokumentazio gehiago eskatzen zaionean, hala nola: abal gehiago, berme gehiago edo kontratuaren abusuzko klausulak.

Arazoa ez da soilik etxebizitza eskuratzera mugatzen; egonaldiaren baldintzak, askotan, diskriminazio-egoera bati lotuta daude.

ARTÍCULOS RELACIONADOS

"Bilbo: ¿zer egingo duzu etxerik gabekoekin?"

"Hausnarketa sistemikorako unea, erakundeek tokiko arazoei buruz dituzten rolak eta egiturazko indarkerian nola parte hartzen duten planteatzekoa. Mundu globalizatu honetan jokatzeko dugun papera aztertzea eta eraiki dugun ustiapenean nola parte hartzen dugun ere, non lehen mailako herritarrak dauden, eta, ondoren, gainerakoak."

EGILEA: INÉS MARIÑA PIÑÓN MARRACO
KOMUNIKABIDEA: BERRIA

[Ver más](#)

Narratibak

ZERGATIK NIRI?

Bizkaiko SOS Arrazakeriaren bulegoan salatutako egoera arrazistak

"Zergatik etorri dira hona eta ez dira haien herrialdean geratu?"

Udaltzaina gizon beltz bat jazartzen Helduentzako Ikastetxerako bidean zebilenean.

"Ni ez naiz arrazista, baina mairuek eta beltzek nazkatuta naukate."

Udaltzain batek 65 urteko andre beltz bat atxilotu eta hormaren kontra miatu du.

Andreak beso bat hautsita dauka.

"Animaliak denak berdinak zarete."

Ertzaina mutil bati eraso egiten, berbaz eta modu fisikoan, etnia-profilaren arabera kontrol batean.

Une horretan bertan, beste batek honakoa esan zion:

"Putakumea, zoaz zeure herrira."

"Mairu ziztrin hori, zergatik ez zoaz zeure herrialdera delituak egitera?"

Ertzaina, kalean mutil bat miatzen ari den bitartean.

Narratibak

ZERGATIK NIRI?

Elkarrizketa: B.G.M., arrazakeria instituzionalaren biktima

IMAGEN: B. G. M, víctima de perfil étnico y brutalidad policial.

Arrazakeriari lotutako bizipenik izan duzu?

Bai, askotan sufritu dut, drogen susmopean, paperak eskatzeko asmoz poliziek kalean beti geldiarazten nautelako. Ni ez naiz saltzailea, baina badakizu... larruazalaren koloreagatik.

Izan ere, **mundua ez dago koloreei lotuta, hobe da bihozbera izatea**, berdin dio txinatarra, espainiarra,

frantsesa, belgikarra, afrikarra, senegaldarra edo kongoarra edo dena delakoa garen.

Nortzuk izan dira arrazakeriari lotutako egoerak eragin dituztenak?

Poliziak. Ekainaren 28an, goizeko 9etan, niri gertatu zitzaidan, **ia hil ninduten Estatu Batuetako mutil* hari egin zioten bezala**. Hiru polizia izan nituen gainean, bat lepoan eta beste bi gorputzean, miatzen.

Senegalen, ez dut inoiz ikusi horrelako jokabiderik espainiar edo frantziar batekin.

*George Floyd_i buruz

Nola sentitu zinen poliziak horrela jokatu zuenean?

Oso txarto sentitu nintzen. Badakizu?

Nik 14 urte daramatzat hemen sufritzen. Beti nabil dokumentazioaren atzean: gure herrira itzultzeko, ama, aita eta familia bisitatzeko, **baina egunero beldurrez.**

Ni ez naiz bortitza, baina horrelako zer edo zer jazotzen zaidanean, ezin dut jan, ezin dut lorik egin, ezin naiz ondo egon; izan ere, oso lasaia eta atsegina naiz.

Zein da euskal gizarteari buruz duzun iritzia eta zer espero duzu etorkizunean?

10 urte baino gehiago daramatzat hemen, baina beti nabila atea joka gizartean txertatzeko asmoz, gaztelania pixka bat hemen irakurtzen edo idazten jakiteko... Gainera, ikastaro asko egiten ari naiz: elektrizitatea, zurgintza, gauza asko, hemen, Euskal Herrian egiteko.

Herri hau oso gustuko dut, euskal herritarrek errespetu handia dute, baina udaltzainak beti dabilta gu izorratu nahian. Hemen jende askok lagundu nahi digu, **baina polizia beti doa marokoarren, kongoarren eta senegaldarren aurka**. Errespetuz tratatu behar gaituzte, herritarrak gara, urte asko daramatzagu hemen. Afrikan jaio gara, baina luzaroan bizi izan gara hemen. Berton erosten dugu, Barik txartela daukagu, gure gauzak ordaindu egiten ditugu.

Poliziaren jokabide horrek amaitu egin behar du.

Arrazakeriaren aurkako alerta

2020ko arrazakeriaren zifrak

Arrazakeriaren Aurkako Alerta

2020ko arrazakeriaren zifrak

Arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenak, etorkinak eta ijitoak arrazakeriaren eta xenofobiaren biktima dira egunero.

Duintasuna ez ezik, lana, osasuna, hezkuntza eta etxebizitza bezalako oinarritzko eskubideak ere ukatzen zaizkie.

Bizkaiko SOS Arrazakeria elkartearen Informazio eta Salaketa Bulegoaren bidez, doako aholkularitza juridikorako, orientaziorako eta salaketetan laguntzeko zerbitzua eskaintzen dugu. Hura sortu zenetik, ekintza arrazista eta xenofobo biktimak edo horien lekuko izandakoak hartzen ditu, bai partikularrek, bai erakunde publiko eta pribatuek sortutako egoeretan.

Bizkaiko SOS Arrazakeriaren Informazio eta Salaketa Bulegoak **520 lagun inguru artatu** zituen 2020an. Kontsultak askotarikoak izan ziren: atzerritartasun-bulegoetako prozesuei buruzko informazioa, gizarte-eskubideak eskuratzeari buruzko informazioa, gorroto-diskurtsoen arloko orientazio juridikoa, laguntza, sentsibilizazio-hitzaldiak, besteak beste. Iaz gure bulegoan jaso genituenetatik **66k salaketa jarri zuten arrazakeriari lotutako egoerengatik.**

Hainbat ekintza publikoren bidez erantzun dugu eta arazo horiek eragin dituztenei bisita egin diegu. COVID-19aren pandemia eta itxialdiaren ondorioz bulegoa itxita egon arren, salaketak heltzen ibili dira, bereziki poliziaren abusu eta indarkeriaren arloan.

Jasotako salaketak aztertu ditugu, gure bulegoan azaldutako egoera datuetan azaltzeko. Gure ustez, **datu horiek adierazleak baino ez dira**; izan ere, ez dira -ezibestean- Bilbon eta Bizkai osoan gertatzen denaren isla zehatza.

Jarraian, gure bulegoan arrazakeriari lotutako egoerak salatzen dituztenen profilen datuak sailkatuta aurkezten ditugu. Informazio honekin **arrazakeriaren aurkako etenbako jardueran gidatuko gaituzten gogoetak piztu nahi ditugu.**

520

66

2020an artatutako pertsonak

Salatutako egoera arrazistak

Arrazakeriaren Aurkako **Alerta**

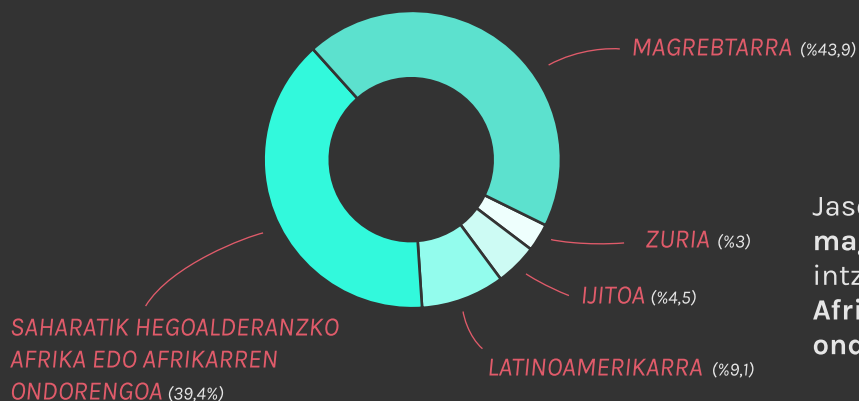
2020ko ARRAZAKERIAREN ZIFRAK

GENEROA

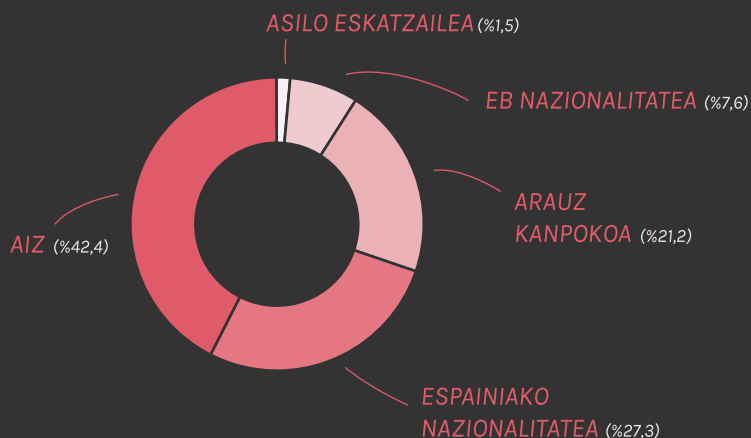
2020an gure bulegoan salaketa jarri zuten **gehienak gizonak** izan ziren. Gizonek salaketa guztien %70 osatzen dute, eta **andreek**, berriz, %30.

ETNIA / LARRUAZALAREN KOLOREA

Jasotzen ditugun salaketa gehienak **magrebtar** jatorrikoenak dira, intzidentzien ia %44 eta, bigarrenik, **Afrika beltzekoenak** edo **afrikarren ondorengoak**, %39.

ADMINISTRAZIO EGOERA

Salaketa jartzera etortzen direnen ehuneko handiena **administrazio-egoera erregularrean dago**, bai AIZ dutelako, bai Europar Batasuneko nazionalitatea dutelako, bai Espainiakoak direlako. Salaketa guztien %79 dira, eta administrazio-egoera **irregularrean** dauden horienak %21.

Arrazakeriaren Aurkako Alerta

2020ko ARRAZAKERIAREN ZIFRAK

ERAGILE BAZTERTZAILEA

Erakundeak dira eragile diskriminatzaile nagusiak, ia salaketa guztien erdia osatzen dutelako.

Horien artean, nabarmentzeko modukoak dira, batez ere, **Udaltzaingoeak** eta **Ertzaintzak** arrazakeriari lotuta eragindako egoerak (**arrazakeria instituzionalaren %40**). Polizia-kidegoen atzetik, Lanbide, Eusko Jaurlaritza eta Bizkaiko Foru Aldundia daude.

2020an

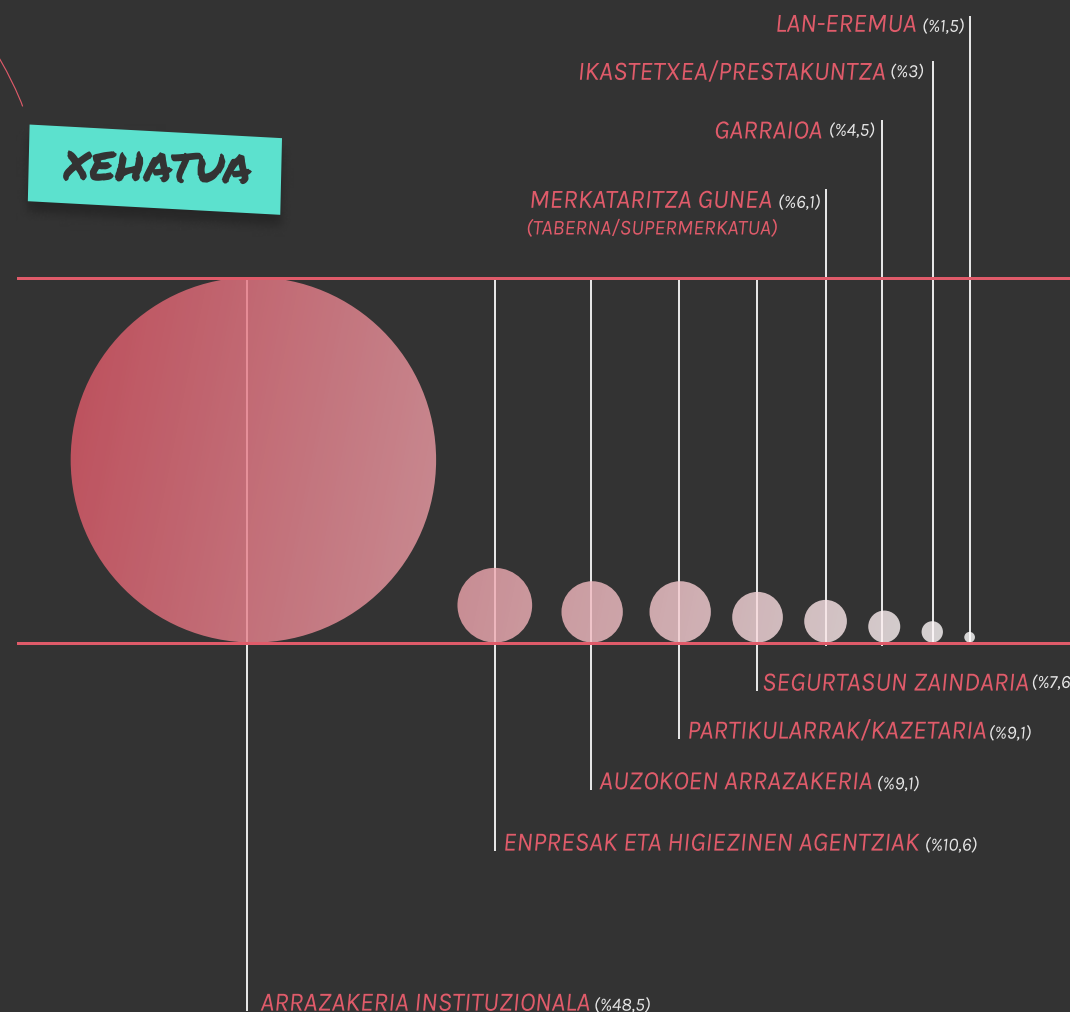
66

egoera **arrazistak**
salatu ziren

%48,5

arrazakeria
instituzionalatik
datorrena

XEHATUA

Pandemia baten egunerokoa

Eragile diskriminatzaileen kategorian aurkeztutako datuen ildotik, arrazakeria instituzionalaren barruko sailkapena egitea interesgarria da: alde batetik, **segurtasun publikoaren kidegoak nabarmendu behar ditugu eragile diskriminatzaile nagusi** gisa eta, horien ondoren, beste herri-erakunde batzuk, hala nola Lanbide, Eusko Jaurlaritza eta Bizkaiko Foru Aldundia. Garrantzitsua da nabarmentzea **polizia-praktika arrazistek 2020an jasotako salaketa guztien %39** hartu dutela, eta taulako lehen lekua eskuratu dutela; izan ere, kopuru hori kezkagarria da salaketak ugaltzeari dagokionez eta, batez ere, pandemiaren testuinguruan handitu direlako.

Itxialdian, Bilboko San Frantzisko auzoko bizilagunek isunak jaso zituzten polizia arrazistak grabatzeagatik eta balkoietatik protesta egiteagatik. Polizia-erasoen biktimek berek ere isunak jaso zituzten, eta ezin izan zituzten erasotzaileen esanak zalantzan jarri edo horiek identifikatzeko eskatu, edozein hitz edo galdera agintaritzarekiko oztopotzat edo errespetu-faltatzat jotzearen beldur.

Praktika horiek salatzen zituen Bizkaiko SOS Arrazakeria elkartearen komunikatu baten ostean, 53 erakundek babestutakoa, Ertzaintzaren eta Bilboko Udaltzaingoaren buruek, hainbat polizia-sindikatu eta Bilboko alkateak jendaurrean babestu zituzten polizia-agentek.

Gure elkartearentzat, erantzun horiek zigorbakotasuneko esparrua baino ez dute adierazten, segurtasun-sailek eta agentzia publikoek onartutakoa. Horrela, eragileek ezin dira banakako erabaki gisa ulertu, sistema baten **egiturazko adierazpen** gisa baizik.

Esku-Hartzeak

eta estrategiak

Herritar batek Bizkaiko SOS Arrazakerian salaketa bat jartzen duenean, batik bat, **ekintza arrazista baten aurrean sortzen den egoera modu aktiboan entzutea** eskaintzen dugu, horrek dakartzan dimentsio emozionalak kontuan hartuta. Egoeraren balorazioa egiten da, datuak eta gertakariak kontuan hartuta, esku hartzeko bideak zehazteko, banaka edo batera, eraso edo praktika arrazistak ikusarazteko eta salatzeke.

SALAKETA ARARTEKOAN

Salaketa-mota hori **eragile diskriminatzaileak** edo egoera arrazista sortzen dutenak **instituzionalak direnean** egiten da.

SALAKETA PUBLIKOA

Salaketa hori **jarduera arrazista bat ikusaraztea** espero den kasu gehienetan egiten da, gizarteak gertaerak jakin, sentsibilizatu eta gaitzetsi ditzan. Prentsa-oharrak, kaleko kontzentrazioak, etab.

SALAKETA JUDIZIALA

Bide hori erasoen edo/eta **ekintza arrazisten inguruan froga sendoak dauden kasuetan** erabiltzen da. Bizkaiko SOS Arrazakeria elkarteak prozesua sustatzen du.

AGENTE DISKRIMINATZAILEARI JAKINARAZTEA

Erantzulea erakunde pribatu bat den kasu gehienetan egiten da bide hori. Era berean, eraikin bateko jabekideen komunitateetako zuzendaritzei gutunak bidaltzen zaizkie auzokoen arteko arrazakeriazko kasu bat salatu nahi dugunean.

Ondorioak

eta etorkizunerako erronkak

Laburpen gisa, honako hau nabarmendu behar dugu:

Salaketa jartzera etortzen direnen ehuneko handiena administrazio-egoera erregularrean daudenak dira (AIZ, Europar Batasuneko edo Espainiako nazionalitatea dutenak), eta proportzio txikiagoan, egoera irregularrean daudenak. Horrek bi interpretazio ditu: batetik, herri-erakundeekiko eta justizierekiko konfiantza txikia alde batera utzita, dokumentuak izateak "segurtasun" handiagoko estatusa ematen duela salatzerakoan, eta, bestetik, gure gizartearen zati batek arrazakeria-egoerak normalizatzen dituela.

Erakundeekiko konfiantza txikia erakusten du Atzerriartasun Legearen aitorpenak. Migrazioari buruzko lege arrazista eta diskriminatzailea da eta lehen mailako zein bigarren mailako herritartasunak sortzen ditu, horietako gehienak etorkinak edo administrazio-egoera erregularrarekin batera arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenak izaten dira, eta, azkenik, administrazio-egoera irregularrean dauden etorkinak eta administrazio-egoera irregularrarekin batera arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituztenak. Azken kategoria hori da eskalan txikiena; izan ere, herritarrak gizartetik kanpo, lan egiteko eskubide barik, etxebizitza duina eskuratzeko eskubide barik eta herri-erakundeen tratu desberdinarekin kokatzen ditu. Bestela esanda, **dokumentu barik ez gara inor** eta, beraz, ez daukagu ezertarako eskubiderik. Horren adibide argia errolda da, hura barik osasun publikoari, hezkuntzari edo gizarte-babesari lotutako zerbitzuak erabiltzeko eskubiderik ez dagoelako.

Bestalde, instituzio publikoek ez dute jarrerarik hartzen etorkinen eta arrazari dagokionez bestelako ezaugarriak dituzten horien eskubideen arloan egunero gertatzen diren desberdintasunen eta bidebakokerien aurrean, eta zigorbakotasun sozialaren sententzia sorrarazten dute gertatzen diren arrazakeria-kasu guztien aurrean.

Hori guztia, **gorroto-diskurtsoak areagotzen ari diren** une batean gertatzen dela azpimarratu behar da. Hala, **haien isiltasuna egoera horiek sortzeko ardura duten agenteen konplizea baino ez da.**

Adierazi nahi dugu Bizkaiko SOS Arrazakeriaren **bulegoan jasotako salaketak** gure lurraldean **egunero gertatzen diren erasoen zati txiki bat baino ez direla**.

Herritar askok ez dute salaketarik jartzen non egin ez dakitelako, poliziak beren salaketak jasotzen ez dituela onartzen dutelako, polizia beraren errepresalien beldur direlako, izapide judizialen geldotasunagatik, egoera ekonomikoengatik edo denbora faltagatik, besteak beste.

Praktika arrazistak eta polizia-abusuak nabarmenagoak izan ziren itxialdia ekarri zuen alarma-egoeran; horrek ez du esan nahi erasoak areagotu direnik edo ez, baizik eta salaketa gehiago jarri direla. Bizkaiko SOS Arrazakeriak ez ezik, estatu mailako beste erakunde batzuen argitalpen ugarik ere adierazi zuten hori.

Salaketek gora egin zuten itxialdian, eta igoera hori bat dator gune jakin batzuetan, **Bilboko San Frantzisko auzoan**, esaterako, **poliziaren agerpena nabarmenagoa** izatearekin.

Era berean, gero eta herritar gehiagok ikusi zituzten ekintza arrazistak balkoietatik, grabatzen edo argazkiak ateratzen. **Euskadin, maila instituzionalean, egoera hori Arartekoaren txostenean*** (2020) jasota geratu zen, eta bertan adierazi da kezka dagoela gehiegikeriazko eta diskriminaziozko polizia-jarduketengatik salaketen gorakadagatik.

Bizkaiko SOS Arrazakeriara heltzen diren **salaketa gehienak arraza-profil "zuria"** betetzen ez duten pertsonen atxiloten ingurukoak dira. **Praktika hori etniari eta arrazari lotutako profilaren arabera polizia-kontrol gisa** hartu ditugu. **Jokaera horiek legez kanpokoak** dira eta debekatuta daude identifikazio diskriminatzaileen debekua zehazten duen Espainiako ordenamendu juridikoan.

Biktimen eskubideen eta duintasunaren aurkako urraketak dira. Berezi salatu nahi dugu **bidebako jokabide arrazista** hori **ohikoa** dela, oinarri bako susmoan oinarritutakoa eta, gehienetan, administrazio-egoera erregularrean daudenei egiten zaizkiela. **Jokabide hori delitu gisa ageri da Espainiako Konstituzioan**, Herritarren Segurtasunari buruzko 4/2015 Legean eta Giza Eskubideen Gutunean. Horretan zehazten denez, ezin da pertsona bat baztertu arrazari, sexuari edo erlijioari lotutako arrazoiengatik, eta are gutxiago kriminalizatu.

*[Sakatu hemen](#) informazioa areagotzeko

IRUDIA: Mediterraneoan galdutako bizitzak gogoratzeko elkarretaratzea Ongi Etorri Errefuxiatuak (OEE) antolatuta.

Datuek errealitate kezkarria erakusten digute. Indarkeria arrazistari lotutako egoera bat salatzea erabakitzen dutenek arazo baten berri ematen digute: egunero gizartean, maila desberdinetan, ematen dena, **izaera sistemikoarekin** eta betikotzeko joerarekin. Baina salatzen ez dena, **agerian geratzen ez dena, parekoa edo are kezkarriagoa da.** Ezin dugu imajinatu ere egin berdintasunerako eta diskriminaziorik ezarako eskubidea baliatzeko baldintzak, bitartekoak eta denbora ez dituzten horien errealitatea. **Ahulezia nabarmenagoa da arrazakeriak erakundeetan jarduten duela egiaztatzen denean,** kontuan hartuta egitura publikotik espero dena pertsonak babestea dela, eta ez haien eskubideak urratzea.

Jakina da **arrazakeria instituzionala** ozeano baten erdian dagoen uharte bat ez dela, izan ere, **egiturazkoa den arazo baten zati bat osatzen du,** eta hemen bizi garen guztiak sartzen gara, nahi ala ez. Amaitzeko, Bizkaiko SOS Arrazakeria elkartetik, gizarteak **arrazakeriaren aurkako konpromisoa hartzea premiazkoa eta beharrezkoa** dela adierazi nahi dugu, bai eta eskubideen urraketa estaltzen duten herri-erakundeen etenbako borroka eta salaketarekiko konpromisoa ere. Ez da soilik arazo jakin bati emandako giza erantzun bat, baizik eta hegoaldeko lurralde eta gorputzei eragindako kalte guztia konpontzeko betebeharra, maila guztietan.

 Avda. Lapurdi 7
48012, Bilbao

 +34 944 790 310

 bizkaia@sosracismo.eu

Web: sosracismobizkaia.org

Jarraitu gaitzazue!

 @sosarrazakeriabiz

 @sosracismobiz

 @sosracismobizkaia